

Ochrona własności intelektualnej – Tajemnica przedsiębiorstwa, ochrona wizerunku, bazy danych

Marek Gozdera

Tajemnica przedsiębiorstwa (potocznie „know-how”)

Co to jest tajemnica przedsiębiorstwa? Przykłady?

*Nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności.
(art. 11 ust. 4 u.z.n.k.)*

Dobra składające się na własność intelektualną korzystają również z ochrony wynikającej z **Ustawy z dn. 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.**

*Czynem nieuczciwej konkurencji jest przekazanie, ujawnienie lub wykorzystanie cudzych informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa albo ich nabycie od osoby nieuprawnionej, jeżeli zagraża lub narusza interes przedsiębiorcy
(art. 11 ust. 1 u.z.n.k.)*

Tajemnica przedsiębiorstwa

- ▶ Aby dana tajemnica podlegała ochronie musi spełniać następujące warunki:
  - ▶ poufności;
  - ▶ zabezpieczenia informacji;
  - ▶ Informacja chroniona musi posiadać realną wartość gospodarczą.

Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa – pytania

- ▶ Jakie warunki muszą być spełnione aby tajemnica przedsiębiorstwa podlegała ochronie?
- ▶ Jak długo trwa ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa?
- ▶ Co w przypadku, gdy inna firma korzysta z tego samego rozwiązania?
- ▶ Ile osób może mieć dostęp do tajemnicy przedsiębiorstwa?
- ▶ Czy za wystarczające zabezpieczenie można uznać zawarcie umów o poufności?
- ▶ Czy zawsze istnieje alternatywa między ochroną patentową i tajemnicą przedsiębiorstwa?
- ▶ Czy odkrycie tajemnicy przedsiębiorstwa może być legalne?
- ▶ Co się dzieje z tajemnicą przedsiębiorstwa jednej firmy kupionej przez drugą firmę?

Dobra osobiste

- ▶ ***Dobra osobiste*** człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.
(art. 23. Kodeks Cywilny)

Ochrona wizerunku

- ▶ ***Rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej. W braku wyraźnego zastrzeżenia zezwolenie nie jest wymagane, jeżeli osoba ta otrzymała umówioną zapłatę za pozowanie.***
- ▶ ***Zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku:***
  - ▶ *osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych;*
  - ▶ *osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.*

Wizerunek

- ▶ Co to jest wizerunek?
    - ▶ Są to takie cechy twarzy i całej postaci które pozwalają zidentyfikować jakąś osobę.
    - ▶ Dostrzegalne, fizyczne cechy człowieka, tworzące jego wygląd i pozwalające na identyfikację.
  - ▶ Dla stwierdzenia naruszenia istnieje wymóg rozpoznawalności osoby, której wizerunek został przedstawiony.
    - ▶ Wymóg powszechnej rozpoznawalności?
  - ▶ **Każdemu przysługuje wyłączna kompetencja do decydowania o rozpowszechnianiu jej wizerunku.**
  - ▶ **Zgodę na rozpowszechnienie wizerunku można wycofać.**
  - ▶ **Ciężar dowodu, że rozpowszechnienie wizerunku nie wykroczyło poza uzyskany zakres zezwolenia i określony cel spoczywa na rozpowszechniającym ten wizerunek.**
    - ▶ Kwestia ponownego wykorzystania wizerunku
-

Ochrona wizerunku – podsumowanie zasad ogólnych

- ▶ zgody nie można domniemywać
- ▶ zezwolenie nie może mieć charakteru abstrakcyjnego
  - ▶ przedmiot udzielonego zezwolenia musi być precyzyjnie wskazany

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679
z dn. 27 kwietnia 2016 r. ws. osób fizycznych w związku z przetwarzaniem
danych osobowych i ws. swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia
dyrektywy 95/46/WE. (*ang. General Data Protection Regulation, GDPR*).
W Polsce weszło w życie 25 maja 2018 r.

**Dane osobowe - możliwa do
zidentyfikowania osoba fizyczna to
osoba, którą można bezpośrednio lub
pośrednio zidentyfikować,
w szczególności na podstawie
identyfikatora takiego jak:**

- imię i nazwisko,
- numer identyfikacyjny,
- dane o lokalizacji,
- identyfikator internetowy
(IP, nr telefonu, mail?),
- jeden lub kilka szczególnych
czynników określających fizyczną,
fizjologiczną, genetyczną,
psychiczną, ekonomiczną, kulturową
lub społeczną tożsamość osoby
fizycznej.

Dane wrażliwe:

- pochodzenie rasowe lub etniczne,
- poglądy polityczne, przekonania
religijne lub światopoglądowe,
- przynależność do związków
zawodowych,
- dane genetyczne, biometryczne, dot.
zdrowia, seksualności lub orientacji
danej osoby.

***Jak sprawdzić czy określone dane
stanowią dane osobowe?***

Przetwarzanie danych wrażliwych

- ▶ wyraźna pisemna zgoda,
- ▶ przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby np. profilaktyka zdrowotna lub medycyna pracy,
- ▶ na podstawie prawa krajowego lub unijnego związane z ważnym interesem publicznym np. realizacji praw i obowiązków wynikających z wydanych orzeczeń sądowych/administracyjnych.

Przetwarzanie danych osobowych

- Zbieranie
- Utrwalanie
- Organizowanie
- Porządkowanie
- Przechowywanie
- Adaptowanie
- Modyfikowanie
- Pobieranie
- Przeglądanie
- Wykorzystywanie

Zasady przetwarzania danych

- zgodność z prawem, rzetelność, przejrzystość,
- ograniczenie celu,
- minimalizacja danych,
- prawidłowość,
- ograniczenie przechowywania,
- integralność i poufność,
- rozliczalność

Wyjątki

– rozpowszechnianie wizerunku bez zgody

Zgodnie z art. 81 ust. 2 pr. aut.

Zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku:

- ▶ *osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych;*
- ▶ *osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.*

- ▶ Czy mogę użyć w reklamie wizerunku posta podczas głosowania w sejmie?

Niedopuszczalne jest wykorzystanie wizerunku do celów innych niż związane z informowaniem o wykonywanych przez osobę portretowaną funkcjach publicznych, w szczególności do celów reklamowych.

Osoba powszechnie znana

- ▶ Ustawodawca nie sformułował normatywnej definicji tego pojęcia. Stanowi to pole orzecznictwa sądów, co oznacza, że **każdą sprawę należy rozpatrywać oddzielnie**. Rozstrzygnięcia sądów w konkretnych sprawach w odróżnieniu od ustaw nie mają mocy powszechnie obowiązującej. Wskazuje się, że przy ustalaniu czy dana osoba jest powszechnie znana istotne znaczenie ma:
  - ▶ sprawowanie przez nią **funkcji publicznych**
  - ▶ popularność osiągnąta poza własnym środowiskiem ze względu na prowadzoną działalność zawodową, amatorską, hobbystyczną, sportową (katalog otwarty).

Zgoda osoby powszechnie znanej na rozpowszechnianie wizerunku jest wymagana gdy:

- ▶ wizerunek został wykonany w miejscach i sytuacjach o charakterze prywatnym lub w okolicznościach niemających związku z wykonywaniem działalności publicznej,
- ▶ celem rozpowszechnienia było wykorzystanie wizerunku osoby jedynie do osiągnięcia zysku, w celu reklamowym, np. w celu zwiększenia sprzedaży czasopisma,

Rozpowszechnianie wizerunków osób stanowiących szczegół całości

---

Zgodnie z art. 81 ust. 2 pr. aut. zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

- ▶ Kwestia ochrony wizerunku w Internecie

Ochrona dóbr osobistych

- ▶ Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne.
- ▶ W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie.
- ▶ Może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.
- ▶ Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia.

Przykłady roszczeń w prawie własności intelektualnej

▶ **Niemajątkowe:**

- ▶ O zaniechanie naruszeń
- ▶ O usunięcie skutków naruszenia
- ▶ O zobowiązanie do jednokrotnego albo wielokrotnego ogłoszenia w prasie oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie lub podania do publicznej wiadomości części albo całości orzeczenia sądu wydanego w rozpatrywanej sprawie

▶ **Majątkowe**

- ▶ O naprawienie wyrządzonej szkody
- ▶ O wydanie uzyskanych korzyści

Ochrona baz danych

- ▶ Baza danych oznacza zbiór danych lub jakichkolwiek innych materiałów i elementów zgromadzonych według określonej systematyki lub metody, indywidualnie dostępnych w jakikolwiek sposób, w tym środkami elektronicznymi, wymagający istotnego, co do jakości lub ilości, nakładu inwestycyjnego w celu sporządzenia, weryfikacji lub prezentacji jego zawartości.
- ▶ Ochrona na podstawie:
  - ▶ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (04.02.1994)
  - ▶ ustawy o ochronie baz danych (27.07.2001)

Ochrona baz danych

Dla przyjęcia, że dany zbiór danych lub innych materiałów i elementów ma status bazy danych, niezbędne jest kumulatywne spełnienie trzech przesłanek:

- ▶ Odpowiednie uporządkowanie zgromadzonych materiałów
- ▶ Wykazanie nakładów inwestycyjnych.
- ▶ Utrwalenie bazy.

Czas trwania ochrony bazy danych liczy się od jej sporządzenia przez okres 15 lat następujących po roku, w którym baza danych została sporządzona.

- ▶ **Podmiotem prawa do bazy danych jest jej producent.**

cdn.

